आरसीआय / 2003/२५३/राउ /मशि-१५८५
शिक्षण संचालनालय उच्च शिक्षण
महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १.
दिनांक : 8/10/2003.

आदेश

विषय : - अवमानयाचीका क्र. १२५/२००१
भारतीय जैन संघटना, पुणे
विरूध्द
महाराष्ट्र शासन व इतर

भारतीय जैन संघटना, पुणे या संस्थेने आपल्या संस्थेमार्फत चालविण्यात येणा-या भारतीय जैन संघटना महाविद्यालय (कला, वाणिज्य व विज्ञान) वाघोली, पुणे या महाविद्यालयास धार्मिक / भाषिक अल्पसंख्याक दर्जा मिळावा यासाठी उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका क्र. ५२९९/१९९९ दाखल केली होती. प्रस्तुत प्रकरणी माननीय उच्च न्यायालयाने १९/०६/२००० रोजी दिलेल्या निर्देशानुसार शासनाकडुन कार्यवाही न झाल्याने संस्थेने उच्च न्यायालय मुंबई येथे याचिका क्र.१२५/२००१ दाखल केलेली आहे.

प्रस्तुत अवमान याचिकेस अनुसरून संचालक उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शासनाच्या वतीने प्रतिज्ञापत्र १६ जुले २००२ रोजी दाखल केले होते. या प्रतिज्ञापत्रात " सर्वोच्च न्यायालयात सुरू असलेल्या अल्पसंख्यांक संस्था विषयीच्या सुनावणीच्या निकाला नंतर सदर प्रकरण निकाली काढण्यात येईल" असे प्रतिपादन केले होते. सर्वोच्च न्यायालयाने ३१ ऑक्टोबर २००२ रोजी अल्पसंख्याक संस्था बाबत निर्णय दिलेला आहे तसेच मुंबई उच्च न्यायालय व मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने काही जैन संस्थाना अल्पसंख्यांक दर्जा देणे बाबत आदेशित केलेले आहे.

त्यानुसार भारतीय जैन संघटना, पुणे या संस्थेमार्फत चालविण्यात येणा-या भारतीय जैन संघटना महाविद्यालय (कला, वाणिज्य व विज्ञान) वाघोली, पुणे या महाविद्यालयास अवमान याचिकेवर होणा-या अंतिम निर्णयाच्या आधीन राहून धार्मिक / भाषिक अल्पसंख्याक संस्था म्हणून संचालनालय स्तरावरून मान्यता देण्यात येत आहे.

शिक्षण संचालक
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १.

प्रत

१. अध्यक्ष, भारतीय जैन संघटना, पुणे.
२. मा. कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
३. प्रत माहिती व आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी विभागीय सहसंचालक, पुणे विभाग, पुणे.

Bharatiya Jain Sanghatana's
ASC College, Wagholi, Pune-412207
Inward No. 1051
Date 10/8/20
Dept.
Sign

H-87
1051

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

परिपत्रक क्र. २२८/२०२०

शैक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयाच्या आरक्षणाबाबत...

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधिताना कळविण्यात येते की, शैक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयाच्या आरक्षणा संदर्भात शासनाने वेळोवेळी शासन आदेश निर्गमित केलेले आहेत. विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसंस्था येथील शैक्षणिक प्रवेशामध्ये आरक्षण धोरणाची अंमलबजावणी करण्याबाबत वेळोवळी सर्व संबंधिताना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. सोबत विद्यापीठ परिपत्रक दि. २७/०६/२०११ व परिपत्रक दि. ३०/०८/२०१९ च्या प्रती सोबत जोडत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी विद्यापीठ संलग्नित सर्व महाविद्यालय/मान्यताप्राप्त परिसंस्था येथे प्रवेश प्रक्रिया सुरू असून अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी आरक्षणा संदर्भात केलेल्या तरतुदीनुसार व त्या त्या प्रवर्गासाठी विहित केलेल्या आरक्षणाच्या टक्केवारी नुसार प्रवेशाबाबतची कार्यवाही करणे बंधनकारक आहे. तरी शैक्षणिक प्रवेशामध्ये पाळावयाच्या आरक्षणा संदर्भात शासनाने वेळोवळी निर्गमित केलेल्या शासन आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी व्हावी.

गणेशखिंड, पुणे ४११ ००७
संदर्भ : शै. प्रवेश/१२३४
दिनांक : ०८/०८/२०२०

2020.
उपकुलसचिव
शैक्षणिक प्रवेश विभाग

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी :—

मा. विभागप्रमुख, सर्व शैक्षणिक विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. प्राचार्य, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालये
मा. संचालक, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मान्यताप्राप्त सर्व परिसंस्था

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन
विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक
संस्थांमधून "विशेष मागास प्रवर्गासाठी"
२% जागा राखीव ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : युएसजी-१०९३/(२०२८)-विशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : [illegible] जून, १९९५

वाचा : (१) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१०९३/२०२८/विशि-४, दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक-जुलै १९९४.

(२) शासन निर्णय, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी-१०९४/प्र. क्र. २१६/मावक-५ दिनांक १३ जून, ९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक [illegible] जून, १९९५.

(३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र. क्र. [illegible] दिनांक १५ जून, १९९५.

१. **शासन निर्णय** : राज्यातील अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती म्हणून विनिर्दिष्ट घोषित करण्यात आलेले त्याचप्रमाणे याखेरीज अन्य काही जातीजमातींकडून सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या कारणास्तव विशेष सवलत देण्याची मागणी करण्यात येत असल्याने, शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९४/प्र. क्र. २१६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक [illegible] जून, १९९५ मध्ये विशिष्ट जातींना "विशेष मागास प्रवर्ग" म्हणून समावेश करण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. त्या जातींना "विशेष मागास प्रवर्ग" मध्ये समाविष्ट करण्यात आले असून त्याची यादी परिशिष्ट "अ" मध्ये देण्यात आली आहे.

२. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. बीसीसी-१०९४/प्र. क्र. [illegible] दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये "विशेष मागास प्रवर्गा" साठी २% आरक्षण शासकीय/निमशासकीय सेवेत ठेवण्याबाबतचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

३. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१०९३/(२०२८) विशि-४, दिनांक २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्र दिनांक-जुलै, ९४ अन्वये इतर मागास वर्गासाठी अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय/अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य, विधी, शिक्षणशास्त्र व इतर शैक्षणिक संस्था यामधून प्रवेशासाठी आरक्षण ठेवण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. या आदेशानुसार शैक्षणिक संस्थामध्ये राखीव जागा ५०% या प्रमाणात ठेवण्यात आलेल्या आहेत. आता काही विशिष्ट जाती जमातींना "विशेष मागास प्रवर्गा" त समाविष्ट करण्यात आल्या असल्यामुळे या प्रवर्गाकरिता २% जागा उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून या आदेशान्वये राखून ठेवण्यात येत आहेत. "विशेष मागास प्रवर्गा" करिता राखून ठेवण्यात आलेल्या २% जागा धरून आता शैक्षणिक संस्थांमधून राखीव जागांचे प्रमाण खालीलप्रमाणे राहील :

(१)	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जाती मधील बौद्धधर्म स्वीकारलेल्या व्यक्ती	१३%
(२)	अनुसूचित जमाती	७%
(३)	विमुक्त जाती (१४ तत्सम जाती)	३%
(४)	भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या २८ व तत्सम जाती)	२.५%
(५)	भटक्या जमाती (धनगर व तत्सम जमाती)	३.५%
(६)	भटक्या जमाती (वंजारी व तत्सम जमाती)	२%
(७)	इतर मागास वर्गीयांकरिता (ओ. बी. सी.)	१९%
(८)	विशेष मागास प्रवर्ग	२%
	एकूण	५२%

हे आदेश १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत आहेत.

४. सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थामध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि गुणवत्तेवर आधारित जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

आरक्षित जागा या प्रवर्गात भरण्यात आल्यानंतर जर आरक्षित जागांवर प्रवेश मिळाला नाही गुणवत्तेनुसार त्या उमेदवारांच्या अभ्यासक्रम किंवा संस्था निवडीबाबत काही बिघाड होत असेल, अशा व्यक्तींकरिता आरक्षित जागांमधून प्रवेश देण्यासाठी त्यांच्या विनंतीनुसार पुनर्विचार करण्यात यावा.

५. शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेश देताना एखाद्या प्रवर्गाचा उमेदवार न मिळाल्यास ते आरक्षण अनुशेष म्हणून पुढे ओढण्यात येत नसल्यामुळे व ते त्याच वर्षी भरावयाचे असल्यामुळे मागासवर्गीयांच्या इतर गटातील उमेदवारांना प्रवेश देऊन आरक्षण पूर्ण करण्यात यावे. यासाठी दिनांक २० मे, १९७४ च्या परिच्छेद २ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार कार्यवाही करण्यात यावी. मात्र अदलाबदलीने इतर प्रवर्गातून भरण्याची तरतूद करताना असा लाईन उपलब्ध मागासवर्गीयांची एकूण मूळ आरक्षण अधिक अदलाबदलीने आलेले विद्यार्थी यांची संख्या एकूण ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही.

६. शैक्षणिक वर्ष १९९५-९६ पासून अमलात आलेल्या "विशेष मागास प्रवर्ग" व त्याच्याशी संलग्न प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता म्हणजे ११ जून, १९९५ पर्यंत शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी-१०९४/प्र. क्र. २११/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ च्या सोबतच्या परिशिष्ट "ब" मधील विवरण पत्रात जातीचे प्रमाणपत्र सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून घेऊन संबंधित शैक्षणिक संस्थाप्रमुखाकडे सादर करणे बंधनकारक राहील. वरील तारखेनंतर जर या प्रवर्गातील विद्यार्थी त्यांच्या जातीचे प्रमाणपत्र शैक्षणिक संस्थाप्रमुखांना सादर करू शकले नाहीत तर, त्यांचा या सवलतीवर हक्क राहणार नाही. याची नोंद घेणे आवश्यक आहे.

७. शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना विनंती करण्यात येते की, हे आदेश सर्व शैक्षणिक संस्थाप्रमुखांच्या निदर्शनास आणून द्यावेत.

हे आदेश सामान्य प्रशासन विभागाच्या व समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

वि. ब. सेन
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

परिशिष्ट — "ब"

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९४/प्र. क्र. २११/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व सहपत्रांकित शुद्धिपत्र दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये "विशेष मागास प्रवर्ग" अंतर्गत करण्यात आलेल्या जातींची यादी

अ. क्र.	जातीचे नाव
१.	गोवारी, गवारी.
२.	माना.
३.	(१) कोष्टी, (२) हलबा कोष्टी, (३) हलबा जात (४) साळी, (५) लाडकोष्टी, (६) गढेवाल कोष्टी, (७) देशकर, (८) सालेवार, (९) पद्मशाली, (१०) देवांग, (११) [illegible], (१२) पटवीस, (१३) सुतसाळे, (१४) साळे, (१५) देवकोष्टी.
४.	(१) कोळी, [illegible] (२) मच्छिमार कोळी, (३) अहिर कोळी, (४) [illegible] कोळी, (५) [illegible], (६) [illegible] कोळी, (७) चुबडे कोळी, (८) पानभरे कोळी, (९) सूर्यवंशी कोळी, (१०) [illegible] कोळी, (११) सोनकोळी, (१२) वैती कोळी, (१३) [illegible], (१४) अनुसूचित जमातीमध्ये समावेश नसलेले कोळी.
५.	(१) मुन्नेरवार, (२) मुन्नुरवार, (३) मुन्नूर, (४) तेलगू मुन्नूर, (५) मुन्नुरवार तेलगू, (६) मुन्नरवाडू, (७) कापेवार, (८) तेलगू कापेवार, (९) मुन्नरवार, (१०) तेलगू फुलमाळी, या जाती.

पुणे विद्यापीठ, पुणे ७

संदर्भ क्र. आरक्षण / ८२ / ५३३

आरक्षण कक्ष
दिनांक : २२-७-९५.

मा. प्राचार्य / संचालक,
सर्व संलग्न महाविद्यालये,
सर्व मान्यताप्राप्त संस्था.

महोदय,

वरील शासन निर्णय आपणाकडे माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी पाठवीत आहे.

कळावे.

आपला विश्वासू,
सही/-
उपकुलसचिव,
आरक्षण कक्ष

पु.वि.मु.—५००-८-९५ (१०६९)